

[Sigsgaard.]

Oliekrisen ændrede dette billede meget pludseligt, mere pludseligt end nogen anden økonomisk-politisk begivenhed siden Koreakrigen. Pludselig blev der vendt op og ned på de økonomiske relationer mellem Europa og USA. USAs økonomi blev kraftigt styrket, og Europas økonomi blev lige så kraftigt svækket. Ønsket fra USAs side om mindsteprisordninger nu er en fortsættelse af USAs bestræbelser, som satte ind i og med oliekrisen, på at opretholde USAs styrke på bekostning af andre dele af verden, herunder vores del af verden. Derfor presser USA på med IEA, og derfor har USAs vigtigste ærinde i arbejdet inden for IEA hidtil været disse mindsteprisordninger for olien. I ly af de mindsteprisordninger skal atomkraften og dermed afhængigheden af USA udvikles — og for afhængighedens vedkommende uddybes. Derfor hænger det lovforslag, som vi her behandler, intimt sammen med de forslag, som vi forleden behandlede under almindelig uopmærksomhed fra offentlighedens side — de blev behandlet sådan hen på aftenen — forslagene om atomkraft og procedureordninger deromkring. Dette forslag hænger intimt sammen dermed. Det er et forslag, der betyder et langt skridt henimod indførelse eller fremme af atomkraften i vores del af verden.

Det er derfor denne øgede afhængighed af USA, som folkettinget stemmer for, når dette forslag vedtages. Dette sidste burde i og for sig være en interesse også for andre partier end de socialistiske her i tinget, og derfor er det interessant — og beklageligt synes jeg — at man i så ringe grad har interesseret sig for dette aspekt omkring indgåelsen af IEA-aftalen.

Det vil altså sige, at foruden den meget omtalte øgede afhængighed af verdens største monopoler, som der naturligvis er tale om med vedtagelsen af forslaget her, er der også tale om en større national afhængighed af USA.

Vedtagelsen her er altså ikke alene en uvenlig handling over for u-landene — det blev der jo talt meget om ved første behandling, og det skal jeg ikke her uddybe — den er også særdeles uvenlig over for den almindelige danske befolkning. Derimod er det en særdeles venlig handling over for monopolerne, over for USA.

VS vil stemme imod forslaget ved tredje behandling. Vi kan stemme for de ændringsforslag, der er stillet af DKP, og som har det sigte at gennemføre den del af lovforslaget, eller vi kan sige det amputerede lovforslag, som ikke har med IEA at gøre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 114 stemmer mod 15; 1 medlem stemte hverken for eller imod.

§§ 1 og 2, ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 3, § 3 i den ændrede affattelse og §§ 4-7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes ved, at § 8
vedtoges med 116 stemmer mod 15; 1 medlem stemte hverken for eller imod.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (*Grete Hækkerup*):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om Danmarks forvaltningshøjskole.

(Lovforslag nr. 92. Fremsat 27/2 75. Første behandling 10/3 75. Betænkning 17/4 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Tange (FP):

Ved dette lovforslags første behandling gav jeg udtryk for betænkelighed ved det omfang, forvaltningshøjskolen har taget siden starten i 1965. Efter de oplysninger, der er fremkommet under udvalgsbehand-

[Tange.]

lingen, er det fremskridtspartiets opfattelse, at der finder groft misbrug sted af offentlige midler.

Det er selvfølgelig godt med uddannelse af de offentligt ansatte, og det er ikke altid let for medlemmerne af dette høje ting at bedømme, om de udgifter, der bruges, er rimelige. Men i dette tilfælde mener jeg, vi kan fastslå at omkostningerne er helt urimeligt store, og at der er noget galt med den måde, man har organiseret forvaltningshøjskolen på.

Jeg skal her kort anføre vore indvendinger. Det er for det første, at kommunerne intet betaler for ophold og undervisning af de elever, der kommer fra den kommunale sektor, hvilket betyder, at kommunerne, ganske uanset om det er formålstjuntligt eller ej, sender alle på skole, da det jo er gratis for kommunen og alle gerne vil være flinke ved personalet for skatteydernes penge.

I de kurser, der er forbundet med eksamen, er der kun en brøkdæl, der har opnået eksamen. Af 1.127 deltagere i et skattekursus i 1970-71 har således kun 135 opnået eksamen, og af 386 deltagere i et socialkursus i 1971-72 har kun 69 opnået eksamen, hvilket støtter vor opfattelse, at alt for mange uegnede sendes på disse kurser.

I 1972-73, hvor 3.228 frekventerede skolen, var der 657 lærere og foredragsholdere eller næsten 4 gange så mange, som der er medlemmer af dette høje ting. Eller sagt på en anden måde: der var en lærer eller foredragsholder for hver 5. elev.

Det bør endvidere give dette høje ting stof til eftertanke, at kurset i socialforvaltning nu strækker sig over 400 timer pr. år, og at der sidste år deltog 687 personer. Hvis det virkelig skulle være nødvendigt med så enormt et kursus, er det simpelt hen udtryk for, at der er noget galt med vore sociale love, at de er blevet sådan, at almindelige mennesker ikke kan finde ud af, hvad deres rettigheder og forpligtelser er.

En del af kurserne afvikles som internatkurser på landets førende hoteller med ophold betalt. Det er dog kun en mindre del af kurserne, men alligevel beløber udgifterne sig til 2.483.200 kr., der selvfølgelig også betales af det offentlige.

De samlede omkostninger ved forvalt-

ningshøjskolen androg i sidste finansår godt 14 mill. kr. Det er selvfølgelig ikke meget i statens budget, men lidt har også ret, og til bedømmelse af beløbets størrelse kan det være interessant at sammenligne med, hvad man i det private erhvervsliv kan få af undervisning for 14 mill. kr. I den forbindelse kan jeg oplyse, at den teoretiske uddannelse af statsautoriserede ejendomsmæglere, der strækker sig over 1 år uden statsstøtte, koster 2.000 kr. pr. deltager, hvilket vil sige, at man årligt kan give 7.000 ejendomsmæglere den teoretiske uddannelse for det beløb, forvaltningshøjskolen koster. Men her skal den enkelte selvfølgelig også selv betale uden statsstøtte.

Vi mener, der havde været god grund til at tage hele loven op til revision, men uden at undersøge sagen nærmere fremsatte venstre regeringen i oktober 1974 dette lovforslag, og den nuværende regering har genfremsat forslaget, idet der selvfølgelig ikke kan være tale om at se på, om omkostningerne står i et rimeligt forhold til udbyttet, når det drejer sig om uddannelse og navnlig uddannelse af offentligt ansatte. At der kunne være tale om, at disse offentligt ansatte, der i forvejen er privilegerede, selv skulle betale en del af uddannelsen, er åbenbart helt utænkeligt.

Jeg kan allerede nu oplyse, at fremskridtspartiet snarest vil fremsætte forslag om radikal ændring af loven om Danmarks forvaltningshøjskole, og da vi gør det, så har vi for så vidt intet imod, at selve revisionsbestemmelsen i henhold til dette lovforslag ophæves.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg må naturligvis afvise hr. Tanges bemærkninger om, at der på forvaltningshøjskolen finder et groft misbrug af offentlige midler sted, og at omkostningerne er helt urimeligt store. De løsrevne tal og eksempler, som hr. Tange her drog frem, kunne hr. Tange have fået grundigt belyst i forbindelse med udvalgsarbejdet ved spørgsmål til finansministeriet, om han havde ønsket det, men det var øjensynlig ikke hensigten.

Tange (FP):

Vi mener, at der finder misbrug sted af offentlige midler. Jeg kan oplyse, at vi under

[Tange.]

udvalgsbehandlingen har fået oplysninger, og at det er disse oplysninger, jeg har brugt i min redegørelse her i dag.

Endvidere kan jeg oplyse, at ud over det beløb, der er nævnt her på 14 mill. kr. til Danmarks forvaltningshøjskole, afholder primærkommunerne og amtskommunerne adskillige andre kursus, hvortil udgiften løber sig til over 20 mill. kr.

Forvaltningshøjskolen omfatter kun en meget lille del af den uddannelse, der finder sted af de kommunalt ansatte, og alligevel udgør de kommunalt ansatte ca. halvdelen af de personer, der frekventerer Danmarks forvaltningshøjskole.

Vi mener, at der bør ses på loven, og at den bør ændres radikalt, og som jeg har sagt, vil vi fremsætte forslag om ændringer i loven om ikke i denne så i næste samling.

Ritta Ahm (KrF):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at dette lovforslag ikke indebærer, at man skal tage stilling til hele Danmarks forvaltningshøjskoles funktion. Det drejer sig alene om en revisionsbestemmelse, som skal udgå, og det er fuldstændig spild af folketingets tid at stå og diskutere dette fra denne talerstol fra fremskridtspartiets side, når vi i betænkningen har været fuldstændig enige om, at denne revisionsbestemmelse skulle udgå.

(Kort bemærkning).

Tange (FP):

Jeg må sige, at det er rystende, at det skulle være spild af det høje tings tid, at vi her benytter lejligheden til ganske konkret at påvise, hvor der virkelig kan spares. Det er ikke løse tal, vi har, det er tal, vi har fået fra betænkninger og oplysninger i udvalget, og jeg synes, det er rystende, at de øvrige partier uden at kny bare sløjfer denne revisionsbestemmelse, som blev indsat ved lovens tilblivelse i 1965.

Dengang regnede man med udgifter på 500.000-600.000 kr. Begrundelsen for, at man lavede forvaltningshøjskolen, var, at det var umuligt at opnå akademisk personale, og derfor var staten nødt til — det fremgår af forhandlingerne dengang — at uddanne sit eget personale, så man kunne få velkvalificeret personale.

Forholdene er fuldstændig ændret i dag.

I dag er det sådan, at både stat, amt og kommune kan få alle de jurister og økonomer, de har brug for, og det er fuldstændig spild efter vor opfattelse at uddanne mange af de mennesker, der går på forvaltningshøjskolen. Man kunne nøjagtig lige så godt ansætte de mennesker, der er uddannet ved universiteterne.

Poul Dam (SF):

Jeg vil gerne udtrykke min enighed med hr. Tange. Det kan aldrig være spild af folketingets tid at høre fremskridtspartiet afsløre sig selv.

Finansministeren (Heinesen):

Jeg ønsker kun at gøre den korte bemærkning til hr. Tange, at det var interessant at høre, at ordføreren for fremskridtspartiet mente, at et bestemt arbejde skulle monopoliseres for jurister og økonomer osv., mens andre personalekategorier ikke skulle uddannes til at påtage sig et sådant arbejde for derigennem at smidiggøre og billiggøre administrationen i den offentlige forvaltning.

(Kort bemærkning).

Tange (FP):

Jeg sagde, at begrundelsen for i sin tid at lave forvaltningshøjskolen — det fremgår af de forhandlinger, der fandt sted i 1964 — var, at man ikke kunne fremskaffe velkvalificeret personale på anden måde, og det var det, jeg refererede.

Finansministeren (Heinesen):

Det hænder, at nogle uddannelser er så fornuftige, at de følger med tiden. Uddannelserne på forvaltningshøjskolen er en af dem.

Hagen Hagensen (KF):

Med erfaring fra mange års praktisk skattevirke kan jeg sige til hr. Tange, der nu fremhæver, at jurister og økonomer skulle være klar til at rykke ind på pladser, hvor de skal tage sig bl.a. af skatteforvaltning, at det er de ikke. Det skal de lære, på ganske samme måde som andre skal lære det, og der er mange, mange gode folk rundt omkring i kommunerne, der uden at have nogen akademisk grad er velegnede, måske endda me-

[Hagen Hagensen.]

re velegnede end dem, der bærer grad, som hr. Tange og jeg gør.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (*Grete Hækkerup*):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketings- beslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finans- året 1972-73.

(Andre selvst. forslag nr. XLV. Fremsat 16/4 75 i betænkning fra finansudvalget).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til anden (sidste) behandling sattes til forhandling under ét.

Lysholt Hansen (S):

Jeg skal kort meddele, at finansudvalget som sædvanlig har haft et underudvalg til at sidde og arbejde med dette statsregnskab. Det har stillet en række spørgsmål og ind- hentet en række svar fra forskellige mini- sterier, og jeg skal, efter at vi har gennem- gået disse ting i finansudvalget, foreslå på hele udvalgets vegne, at man følger den forelagte indstilling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets tekst og dets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om be- myndigelse til optagelse af statslån.

(Lovforslag nr. 200. Fremsat 11/4 75).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Erling Olsen (S):

Det problem, som vi skal drøfte i dag, er såre simpelt, men løsningen er ganske ind- viklet, og det foreliggende lovforslag rum- mer kun en del af løsningen. Vi skal have flere i arbejde. Derfor har vi med god sam- vittighed vedtaget en finanslov med et be- tydeligt underskud. Gennem denne dispo- sition sætter vi direkte og indirekte mere arbejde i gang, og vi er med til at presse renten nedad. Men der er en grænse for, hvor langt vi kan tillade os at lade den dan- ske rente falde. Vi må holde os i overkanten af det internationale renteniveau, ellers sø- ger mange fremmede penge, som er anbragt her i landet, ud af landet igen, og vi får svært ved at låne nye penge til at dække vore løbende underskud i betalingerne over for udlandet. Derfor må vi genopsume en del af de penge, der pumpes ud i omsætningen som led i eller som en bivirkning af vores beskæftigelsespolitik. Så enkelt er det.

Men det er temmelig vanskeligt at afgøre, hvor stor en del af det statslige underskud man bør genopsume, og hvorledes det bør ske, og det lovforslag, vi behandler, hviler på 3 grundtanker.

Den første er, at regeringen utvetydigt bør tilkendegive, at nok vil man øge beskæf- tigten gennem et større underskud på fi- nansloven, men man vil ikke lade økonomien løbe løbsk, og en sådan tilkendegivelse er helt afgørende for vores fortsatte kreditvær- dighed i udlandet.

For det andet udtrykker lovforslaget, at pengenes genopsugning bør foregå løbende og på en sådan måde, at penge og kapital- marked i øvrigt bliver mindst muligt for- styrret. Derfor har lovforslaget blot form af en bemyndigelse til salg af statsobligationer inden for en ramme på 6 mia kr., men hvor meget af denne ramme der skal udnyttes og hvornår, overlades til den almindelige mar- kedspleje.

Forslagets tredje grundtanke er, at det både i den øjeblikkelige situation og på lidt længere sigt kunne være hensigtsmæssigt at markedsføre nogle obligationer, der ikke så direkte konkurrerer med de længere løbende obligationer, som bl. a. finansierer bygge- riet. Derved skulle man i nogen grad kunne begrænse genopsugningens virkninger på byggerenten, og derfor foreslår man en løbe-